

- Bezichtiging kerk: iedere zondag van 14.00-16.00 uur
- Kloostergang: 'Monnikenwerk', over middeleeuwse miniaturen
- Minilezingen: 3/31 juli en 28 aug, 15.00 uur (over de geschiedenis van de kerk)
- Uitleg van het orgel: 17 juli (15.00 uur) en 14 augustus (16.15 uur)

Dispositie van het historisch orgel

Hoofdwerk (C-f^{'''})

Bourdon	16 vt **
Prestant	8 vt *
Holpijp	8 vt *
Octaaf	4 vt *
Fluit	4 vt **
Quint	3 vt *
Octaaf	2 vt *
Mixtuur	II-III */**
Cornet	V **
Trompet	8 vt b/d **

Rugwerk (C-f^{'''})

Prestant	8 vt *
Bourdon	8 vt *
Viola di Gamba	8 vt **
Octaaf	4 vt *
Fluit	4 vt **
Roerquint	3 vt *
Gemshoorn	2 vt *
Dulciaan	8 vt b/d **
Tremulant en Afsluiter	

Pedaal (C-d')

Subbas	16 vt ****
Gedekt	8 vt ***
Basson	16 vt ****

Koppels: HW-RW/Ped-HW
Calcant

* 1780/1791
Joachim Reichner

** 1856
C.G.F. Witte

*** 1864
C.G.F. Witte

**** 2006
Sicco Steendam

Abdijkerk Willem III straat Den Haag - Loosduinen

Orgelbespelingen zomer 2016

Iedere zondagmiddag juli-augustus, 15.30 uur

- 3 juli
Sander Booij
- 10 juli
Gijsbert Kok
- 17 juli
Maryam Haiawi
- 24 juli
Dong-Il Shin
- 31 juli
Lidia Ksiazkiewicz
- 7 augustus
Arjan Veen
- 14 augustus
Aarnoud de Groen
- 21 augustus
Jeroen de Haan
- 28 augustus
Wim Does
- 10 september
Vincent Hildebrandt

*Collecte ter bestrijding
van de kosten
Gratis drankje na afloop*

Toelichting

Het openingsstuk Bach bestaat uit een preludium in een 9/8e maat en een fuga. Een fuga begint eenstemmig, later volgen er meer stemmen die elkaar imiteren en steeds terugkomen. 'Wachet auf' is oorspronkelijk geschreven als tenorsolo voor de gelijknamige cantate BWV 140. Daarvan heeft Bach een orgelstuk gemaakt, waarin de melodie met een uitkomende stem wordt gespeeld. De twee werken van Kellner ademen een andere sfeer, het is immers een volgende tijdsperiode. Het preludium wordt afwisselend gespeeld op twee klavieren. Het begint op het Rugpositief met een milde registratie.

Daarna wisselt het af met het Hoofdwerk, met een forte registratie. De vader van J.C. Kellner schijnt J.S. Bach goed gekend te hebben. Bovendien is Kellner ooit in Den Haag geweest.

Toen Sander eind juni het orgel van de Abdijkerk grondig stemde, deed hij al ideeën op voor de improvisatie die vanmiddag klinkt. Het is ook een mooie kans om registraties te laten horen die in de andere gespeelde stukken niet aan de orde komen. Het slotstuk is een orkestwerk van Vivaldi, dat Bach bewerkte voor orgel. Het is het enige orgelwerk van Bach zelf waarin originele registratie-aanwijzingen van de componist zelf staan. Die aanwijzingen worden natuurlijk precies opgevolgd. *Dit stuk speelde Sander in 2006 om het orgel na de laatste intonatiowerkzaamheden te 'testen'. Na de slotnoot van dit stuk werd het orgel goed bevonden...*

Johann Sebastian Bach

Sander Booi

Organist/orgelmaker te Woudenberg

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

- Preludium und Fuga in C BWV 547
- 'Wachet auf ruft uns die Stimme' BWV 645

Johann Christoph Kellner (1736-1803)

- 'Allein Gott in der Höh sey Ehr'
- Praeludium in C

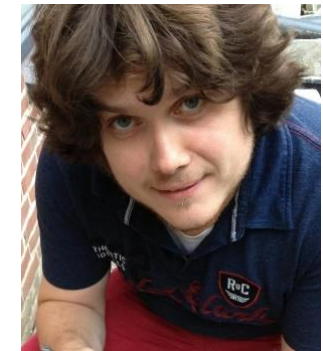
Sander Booi (*1986)

Improvisatie

Johann Sebastian Bach

Concert d-moll BWV 596 (naar Vivaldi)
*allegro - grave - fuga -
largo e spiccato - allegro*

Sander Booi (1987) volgde orgellessen bij Wout van Andel. Hij is gespecialiseerd in improvisatie in oude stijlen. In 2012 won hij een (gedeelde) tweede prijs en de publieksprijs bij het SGO-concours te Groningen. In 2013 won hij het Nationaal Orgelconcours te Elburg en in 2015 het SGO-concours met publieksprijs te Uithuizermeeden. Hij is organist van de Grote Kerk te Wijk bij Duurstede, de Oude en Nieuwe Kerk te Zeist en PKN 'De Voorhof' te Woudenberg. Hij is intonateur bij Adema's Kerkorgelbouw, bovendien werkt hij als zelfstandig orgelmaker. In 2006 werkte hij met Sicco Steendam aan de intonatie van het orgel te Loosduinen.

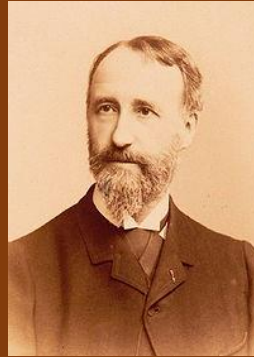
Toelichting

Georg Muffat was een echte kosmopoliet. Hij studeerde bij de componisten Lully en Pasquini in Parijs en Rome en werkte in de Elzas en in Salzburg. Zijn meerdelige toccata's laten een versmelting horen van de Duitse, Franse en Italiaanse muziekstijlen uit de barok.

De Spaanse componist Durón schrijft in zijn Tiento een solo voor de linkerhand van de organist, te spelen met het register Trompet.

De twee bewerkingen die Bach schreef van het koraal "Herr Jesu Christ, dich zu uns wend" zijn heel verschillend. In de eerste klinkt de melodie rijk versierd, te spelen met een solostem. Het trio is gebaseerd op een motiefje uit de eerste regel van het lied. Aan het eind van het stuk klinkt het complete koraal in lange noten in de bas.

Aan de werken van Dubois is te horen dat hij zowel een goede organist was als een componist van romantische opera's!

Théodore Dubois

Gijsbert Kok

Organist te Den Haag

Georg Muffat (1653 – 1704)

Toccatà octava

Sebastián Durón (1660 – 1716)

Tiento de 1er tono

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

'Herr Jesu Christ, dich zu uns wend'

- zetting

- a 2 Clav. e Pedale BWV 709

- trio BWV 655

Improvisatie**Théodore Dubois 1837 - 1924**

- In Paradisum

- Fiat Lux

Gijsbert Kok studeerde orgel, kerkmuziek, improvisatie en muziektheorie aan de conservatoria van Den Haag, Tilburg en Rotterdam en beiaard aan de Nederlandse Beiaardschool. Hij is organist van de Domkerk in De Lier en de American Protestant Church in Den Haag. Daarnaast is hij stadsbeiaardier van Den Haag en Scheveningen en vaste bespeler van de carillons van Voorschoten en Zoetermeer. Hij doceert aan de Ned. Beiaardschool en aan het Rotterdams Conservatorium (muziektheoretische vakken). Hij heeft een concertpraktijk als organist, beiaardier en begeleider.

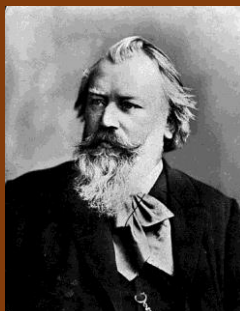
Toelichting

De tweedelige derde sonate van Mendelssohn laat het koraal 'Aus tiefer Not schrei'ich zu dir' horen als baspartij bij een fuga die later een dubbelfuga wordt. De stralende inleiding die na de dubbelfuga terugkeert, is waarschijnlijk een omwerking van de bruidsmuziek die hij schreef voor het huwelijk van zijn zus Fanny. Het slotdeel van de sonate staat in de traditie van het 'Andante/adagio religioso', een genre dat in die dagen geliefd was.

Het koraal 'Dies sind die heiligen zehen Gebot' komt uit de Clavier-Übung III (1739) van Bach. De verdubbelde koraalmelodie vindt hier soepel zijn weg tussen een melodisch rijk canonweefsel in de bovenstemmen. Carl Philipp Emanuel Bach was de tweede en bekendste zoon van J.S. Bach. Zijn zes sonates wijken af van de vorm die vader Bach toepaste. Versieringen spelen een belangrijke rol, zijnde een wezenlijk bestanddeel van de Duitse rococostijl.

De titel "Studien für den Pedalflügel" die Robert Schumann aan zijn opus 56 gaf, verwijst naar de pedaalpiano, een bijzonder instrument dat halverwege de 19e eeuw een kortstondige bloeiperiode beleefde. In de cyclus van zes korte stukken weet hij de zeer rigoureuze structuur van de canon te verbinden met de tederheid en poëzie die we kennen uit zijn liederen en pianowerken.

Midden in de bloeitijd van de romantiek ontstaat een tendens tot terugkeer naar oude vormen als preludium en fuga, canon en koraal. De Prelude in g-klein van de jonge Brahms doet vanwege zijn improvisatorische karakter sterk denken aan een Noordduitse toccata.

Johannes Brahms

Maryam Haiawi

Organist te Duitsland

Maryam Haiawi (1989) studeerde aan de Hochschule für Musik in Freiburg im Breisgau orgel, kerkmuziek en piano. Daarnaast studeerde zij aan het Conservatoire National Supérieur de Paris bij Olivier Latry en Michel Bouvard. Zij sloot recent haar Master af bij Ben van Oosten aan de hogeschool Codarts en studeert muziekwetenschap aan de universiteit van Freiburg. Zij was prijswinnares bij verschillende internationale orgel- en pianoconcursen en verwierf de prijs voor muziekwetenschap van de Hochschule für Musik in Freiburg. Zij is organiste aan de universiteitskerk in Freiburg.

Felix Mendelssohn Bartholdy (1809-1847)

Sonate A-Dur op. 65, 3
Con moto maestoso - andante tranquillo

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

'Dies sind die heiligen zehen Gebot' BWV 678

Carl Philipp Emanuel Bach (1714-1788)

Sonate a-Moll Wq 70/4, H 85
Allegro assai - adagio - allegro

Robert Schumann (1810-1856)

Uit 'Studien für den Pedalflügel' op. 56:
II: 'Mit innigem Ausdruck'

Johannes Brahms (1833-1897)

Präludium und Fuge g-moll WoO 10

CV

Dong-Il Shin won reeds op 10-jarige leeftijd de 1e prijs in de nationale orgelcompetitie voor piano. Toen hij 11 was, maakte hij zijn debuut bij het Pusan Philharmonic Orchestra. Hij behaalde zijn Bachelor of Music in 1997. Hij studeerde in Frankrijk met Jean Boyer en behaalde het Diplôme National d'Etudes Supérieures Musicales van het Conservatoire Nationale Supérieur de Musique te Lyon voor orgel, harmonie, fuga, analyse, improvisatie & Basso-Continuo. Zijn proefschrift betrof een studie van de Tabulatura Nova van Samuel Scheidt en de invloed van Sweelinck daarop. Hij zette zijn studie voort bij Olivier Latry en Michel Bouvard en privé bij Marie-Claire Alain. Tijdens zijn studietijd in Frankrijk won hij verschillende beurzen met inbegrip van prijzen van de Darazzi Stichting, de Meyer Foundation en de Mécèn de Société Générale. In 2004 behaalde hij zijn diploma aan het Conservatorium van Boston bij James David Christie. Shin was organist van de Marsh Chapel, Boston University, interim directeur van muziek bij het Jezuïet Urban Center, Boston, organist bij eerste methodistische kerk van Hurst en adjunct-professor voor orgel bij de Texas Wesleyan University. Onlangs keerde Shin terug naar Zuid-Korea om aldaar de functie van professor voor orgel bij de Yonsei Universiteit in Seoul te bekleden.

Jan Pieterszoon Sweelinck

Dong-Il Shin

Organist te Zuid-Korea

Dong Ill-Shin start zijn bespeling met een werk van de Duitse barokcomponist Froberger, bekend om zijn virtuositeit op het klavier. Sweelinck was een van de belangrijkste klassieke componisten uit de Nederlandse muziekgeschiedenis. Hij schreef, zeer gebruikelijk in die tijd, nogal wat variaties op volksmelodieën. Het Andante in F schreef Mozart in zijn laatste levensjaar voor speelautomaten met orgelpijpjes in een mechanisch uurwerk. U hoort vanmiddag een bewerking daarvan voor een 'normaal' orgel. Drie werken van dé orgelcomponist bij uitstek, Bach, besluiten dit concert.

Johann Jacob Froberger (1616-1667)
Toccata in e FbWV 111

Jan Pieterszoon Sweelinck (1562-1621)
'Unter der Linden Grüne'

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791)
Andante K. 616 in F

Johann Sebastian Bach (1685-1750)
- 'O, Lamm Gottes unschuldig' BWV 656
- 'Allein Gott in der Hoh sei Ehr' BWV 662,663
- Praeludium und Fugue in G BWV 541

Toelichting

Lidia Ksiazkiewicz speelde vorig jaar voor het eerst in onze serie, waar zij opviel door haar originele programmakeuze en fraaie interpretaties. Ook zij genoot van dit concert en ons prachtige Reichner-orgel, reden om dit optreden dit jaar een vervolg te geven. Ook nu hoort een bijzonder en uitdagend programma, waarin Bach de verbinding mag vormen met de meer 'traditionele' programma's zoals we die gewend zijn.

Daarna treden we met Lidia de wereld binnen van de Rag (met Scott Joplin, een Afro-Amerikaanse pianist en de "King of Ragtime" muziek) en de Blues (met Jay of Hootie McShann, bijnaam van James Columbus, een Amerikaans blues- en swingpianist). Roland Szentpaly is een vooraanstaand Hongaars tuba-ist en componist.

Astor Piazzola was een Argentijns tanguero (tangomuzikant), bandoneonist en componist. Zijn opus bestaat uit meer dan 1000 werken die nog steeds voorbeeld zijn voor muzikanten van alle generaties in de hele wereld. Wij kennen hem natuurlijk in de eerste plaats door de vertolking van zijn beroemde tango "Adiós Nonino" tijdens het huwelijk van Koning Willem-Alexander en Koningin Maxima.

Astor Piazzolla

Lidia Ksiazkiewicz (1977) behaalde haar einddiploma's piano en orgel aan de conservatoria van Bydgoszcz en Poznan (Polen). Zij won 1e prijzen en eervolle vermeldingen op concoursen in Warschau (1994), Haarlem (Concours César Franck, 2001), Graz (Internationaal Concours Reger/Messiaen, 2003), Chartres (Frankrijk 2004) en Rimini (Italië, 2004). Ze vervolgde haar opleiding aan de Academie voor schone kunsten in Angers (Frankrijk) en won prijzen voor orgel- en klavecimbelspel aan het conservatorium van Saint-Maur. Thans is ze organist van de kathedraal van Laon en begeleidend pianiste aan het Conservatorium te Straatsburg.

Lidia Ksiazkiewicz

Organist te Laon, France

Johann Sebastian Bach (1685-1750)
Concert a-moll BWV 593 (naar Vivaldi)
Allegro, Adagio, Allegro

Astor Piazzolla (1921-1992)
- Milonga del Angel
- Adios Nonino

Scott Joplin (1867-1917)
Maple Leaf Rag

Jay Mc Shann (1916-2006)
Vine Street Boogie

Roland Szentpaly (*1977)
Suzie (samba)

Astor Piazzolla
Libertango

Toelichting

BWV 564 heeft Italiaanse invloeden: het melodieuze adagio is te typeren als een partij voor soloviool met begeleidende basso continuo. Ook de dansant voortspinnende fuga laat zich luisteren als een allegro uit een Italiaans concerto. De opening van de Toccata echter is typerend Noordduits met de virtuoze toonladderfiguren en pedaalsolo's. De beide koraalbewerkingen komen uit de 'Schübler-Choräle'. BWV 647 is een transcriptie van het duet voor sopraan en alt uit de gelijknamige Cantate BWV 93. In de manuaalpartij hoort u de partijen die in de cantate door sopraan en de alt gezongen worden aangevuld met de baspartij. Op orgel wordt de melodie in het pedaal gespeeld. BWV 645 is Bach's eigen orgelbewerking van een deel uit de gelijknamige cantate. Hier is de melodie in de linkerhand te vinden. Het werk is een trio, de rechterhand speelt een zangrijke, elegante melodie, de bas zorgt voor een harmonische grond.

Het koraal "Wachet auf, ruft uns die Stimme" (1599) van Philipp Nicolai behoort tot de populairste kerkliederen aller tijden. Ook Reger componeerde een meesterwerk over dit koraal. Hij oriënteerde zich echter ook op de nieuwste muziek van zijn tijd: de symfonische gedichten van Richard Strauss. Bij Reger zien we dan ook dat de tekst van het koraal het uitgangspunt wordt van een programmatisch werk: de afgedrukte tekst van het koraal kan men daadwerkelijk strofe voor strofe volgen in de partituur. Het slotdeel is een feestelijke fuga, waarbij de koraalmelodie afwisselend door handen en voeten wordt gespeeld.

Max Reger

Arjan Veen

Organist te Ede

Arjan Veen (1992) begon op 15-jarige leeftijd met de vooropleiding klassieke muziek aan het Rotterdams Conservatorium. Hierna vervolgde hij zijn studie met hoofdvak orgel bij Aart Bergwerff en kerkmuziek bij Arie Hoek en Hans van Gelder. Hij sloot zijn opleiding aan de Master Academy van het Rotterdams conservatorium cum laude af bij Ben van Oosten in 2015. Naast de opleiding volgde Arjan onder meer masterclasses bij Jan Hage, Jürgen Essl en Peter Planyavsky. Arjan won in 2012 en in 2014 de eerste prijs op het Govert van Wijn orgelconcours te Maassluis.

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

- Toccata, Adagio und Fuge c-dur BWV 564
- 'Wer nur den lieben Gott lässt walten' BWV 647
- 'Wachet auf, ruft uns die Stimme' BWV 645

Max Reger (1873-1916)

Fuge
(uit: Phantasie über den Choral 'Wachet auf, ruft uns die Stimme' op. 52, nr.2)

Toelichting

De Amerikaanse organist David German schreef tot op heden slechts één orgelwerk, maar zijn Festive Trumpet Tune is een compositie van hoge kwaliteit. De Canadees Vincent Lo is een veelzijdige musicus die een geestige - en doordachte - fuga over de bekende Nokia beltoon schreef. Omdat het thema u allen welbekend zal zijn zal het vrij eenvoudig zijn om de verschillende inzetten van dit thema te ontdekken. Bach had ook een handje van het schrijven van fuga's. Doe uw best om ook hier alle inzetten te herkennen! Zijn Siciliano uit de Sonate voor Fluit en Basso Continuo in een bewerking voor orgel door Arno Rog. Leroy Anderson volgde een klassieke opleiding in de muziek en ontpopte zich uiteindelijk als een meester in het genre van de lichte muziek. Van hem hoort u zijn beroemdste werk, gebaseerd op het geluid dat hoort bij de typemachine. Vladimir Vavilov was een Russische luitspeler en componist die volledig autodidact was. Zijn Ave Maria is eerst anoniem gepubliceerd en later werd het toegeschreven aan Giulio Caccini (1581-1618), maar dit is het mooiste werk dat Caccini ooit heeft gecomponeerd. De Brit William R. Driffill heeft een vrij groot aantal composities nagelaten, de Toccata uit zijn Suite in f-mineur is zijn bekendste werk. Wellicht kent u het ook als een arrangement voor gemend koor, onder de titel "De hele wereld, Here, zingt van uw genade"

Leroy Anderson

Aarnoud de Groen

Organist van de Haagse Bethlehemkerk

David German (1954)
Festive Trumpet Tune

Vincent Lo (??)
Nokia Fugue

Johann Sebastian Bach (1685-1750)
Fuga in g-Moll (BWV 578)
Siciliano (BWV 1031)

Leroy Anderson (1908-1975)
The Typewriter

Vladimir Vavilov (1925-1973)
Ave Maria

William Ralph Driffill (1875-1922)
Toccata

Aarnoud de Groen studeerde orgel bij Rienk Jiskoot en Ben van Oosten. Naast werken uit o.m. de Duitse barok en Franse romantiek, zijn vaak ook minder en soms zelfs onbekende, maar dikwijls spectaculaire orgelwerken op zijn concerten te horen. Bij herhaling concerteerde hij in de Notre-Dame te Parijs en was hij o.a. in Duitsland, Engeland, Ierland, Finland en Zwitserland te beluisteren. Aarnoud is als vaste begeleider verbonden aan het Christelijk Residentie Mannenkoor en de Westlandse Koorvereniging Musica.

Toelichting

In het programma van vanmiddag worden twee orgelcomponisten van importantie naast elkaar geplaatst; de 18^e-eeuwse Bach en de 19^e-eeuwse Reger. Muziekstijlen die elkaar goed verdragen omdat Max Reger goed heeft gekeken naar Bachs werkwijze op het gebied van contrapunt. Het orgeloeuvre van Max Reger beslaat slechts een (klein) deel van zijn totale pennenvrucht. Reger was een genie die op tegelijkertijd op verschillende bureaus verschillende werken componeerde. Hij overleed, veel te vroeg, op 43 jarige leeftijd. De muziek van Reger is vooral bekend vanwege zijn extreme chromatiek en rusteloze modulaties. Deze muzikale onrust is met name in het eerste en laatste werk goed te horen: op het moment dat de luisteraar een zekere mate van ontspanning verwacht, weet Reger dit moment om te buigen tot een bijna ongemakkelijke stilte om vervolgens deze rigoureuze te verstoren en de muziek door te laten gaan in een richting die de luisteraar net niet verwacht. Er valt veel over deze muziek te schrijven: tenslotte een aardig detail: zélf in de slotakkoorden van het Preludium en de Tokkata weet Reger het slotakkoord op te rekken tot een ultiem hoogtepunt in zowel harmonie als in klanksterkte.

Max Reger

Jeroen de Haan

Organist te Woerden

Jeroen de Haan (*1968) studeerde orgel en kerkmuziek aan de hogeschool Codarts. Hij is cantor-organist van de Lutherse kerk in Woerden en dirigent van het kamerkoor "Sjir Chadasj". Vanaf januari 2010 is hij docent 'orgel' bij de cursus 'kerkmuziek-III' van de PKN en sinds 2014 tevens de coördinator voor Den Haag. Namens de Lutherse synode is hij afgevaardigde in landelijke organen die betrekking hebben op kerkmuziek, liturgie en orgelbouw. Op uitnodiging van het blad 'De Eerste Dag' schrijft hij in 2017 bij alle zondagen een kleine hymnologische bijdrage over het typisch-lutherse zondagslied.

Max Reger (1873-1916)

- Preludium in e-moll, op. 59 no. 1
- 'Aus tiefer Not schrei ich zu dir' op. 67

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

'Aus tiefer Not schrei ich zu dir' BWV 1099

Max Reger

- Melodia, op. 59 no. 11
- 'Ein feste Burg ist unser Gott' op. 79b no. 2

Johann Sebastian Bach

'Ein feste Burg ist unser Gott' BWV 720

Max Reger

Tokkata in d-moll, op. 59 no. 5

Bach's Toccata en Fuga vertoont alle kenmerken van een jeugdig bravourestuk. Het hoort qua vorm - driedeligheid - thuis in de Noord-Duitse, 17de-eeuwse, meerdelige 'praeludium-pedaliter' en qua stijl in die van de 'Stylus phantasticus'. Het woord 'toccata' duidt op een compositie met een sterk virtueuze inslag. In 1799 componeerde Beethoven een Allegro, een Adagio en een Scherzo voor een mechanisch uurwerk. Vanwege de populariteit zijn deze werken ook voor solo orgel bewerkt. De vlucht van de hommel was oorspronkelijk geschreven als een intermezzo voor de opera De geschiedenis van Tsaar Saltan. Deze muziek begeleidt een scène waarin de hoofdpersoon -een prins- in een hommel verandert. Het stuk sluit Akte III (Tableau 1) af, vlak nadat de magische Zwaan-Vogel aan prins Gvidon Saltanovich instructies heeft gegeven om in een insect te veranderen, zodat hij weg kan vliegen om zijn vader (de tsaar) te bezoeken (die niet weet dat hij nog leeft). Een snelle, neergaande toonladderfiguur opent De vlucht van de hommel. De openingsmaten ervan dienen niet alleen als introductie, maar ook om de inhoud aan te geven. De melodie schetst een levendig beeld van dit bekende vliegende insect en roept de sfeer op van warme zomerdagen. Het thema van Guilmant's Marche is het begin thema van Händel's Lift up your heads uit de Messiah.

Alexandre Guilmant

Wim Does

Organist te Utrecht

Wim Does studeerde bij Harm Jansen, Sophie-Véronique Cauchefer-Choplin en Ben van Oosten en behaalde zijn Master of Music aan het Rotterdams Conservatorium. Ook studeerde hij Harmonie, Fanfare en Brassband directie. Hij is organist van de Aloysiuskerk in Utrecht en 2e organist van de Augustinuskerk in Amsterdam. Hij is bestuurslid van de Koninklijke Christelijke Zangersbond. Naast zijn eigen muziekpraktijk als privé-docent (orgel, piano, keyboard) en arrangeur vormt hij met zijn echtgenote Susanna Veerman een vast quatre-mains duo op orgel en piano. In 2013 ontving hij het Diplôme Médaille d'Argent van de Franse Société Académique d'Education et d'Encouragement Arts-Sciences-Lettres voor zijn verdiensten voor de Franse orgelkunst.

J.S. Bach (1685-1750)
Toccata en fuga in d BWV 565

Ludwig von Beethoven (1770-1827)
Suite for a mechanical organ
Allegro – adagio - scherzo

Nikolaj Rimski-Korsakov (1844-1908)
Flight of the Bumblebee (Arr. W. Does)

Félix-Alexandre Guilmant (1837-1911)
Marche upon a theme of Händel's:
'Lift up your heads'

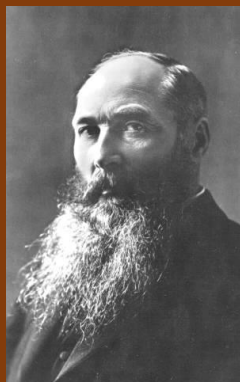

De aria van Johann Bernard Bach (een achterneef van de 'grote' J.S. Bach) betreft een grote variatierieks die zich uitstekend leent om alle klankkleuren van het prachtige Reichner-orgel te laten horen. Eigenlijk zou u eens moeten tellen hoeveel verschillende klanken u vanmiddag voorbij hoort komen: u zult al gauw de tel kwijtraken, want met 21 registers (d.w.z. pijpenrijen van verschillende vorm en daarmee van verschillend karakter) is het aantal mogelijke combinaties zeer groot(s).

Dit jaar is de 25e sterfdag van Jean Langlais, de blinde organist van de Basilique Sainte Clotilde te Parijs en de 100ste sterfdag van de Duitse organist/componist Max Reger. Als eerbetoon aan deze beide grootmeesters hoort u van beiden een karakteristieke compositie.

Ropartz was een leerling van César Franck, een andere beroemde bespeler van het beroemde orgel van de Basilique Sainte Clotilde. Hoewel relatief onbekend, mag zijn 'begrafenis prelude' zeker tot de hoogtepunten van het Franse orgelrepertoire gerekend worden.

Ook Dubois heeft banden met de Parijse Sainte Clotilde: hij was daar vanaf 1868 werkzaam als koordirigent, totdat hij negen jaar later Camille Saint-Saëns opvolgde als organist aan La Madeleine. Zijn flamboyante toccata is ongetwijfeld zijn meest bekende orgelwerk, een prachtig werk, dat het orgel in zijn volle glorie laat horen.

Joseph Guy Ropartz

10 september 2016, 13.30 - 16.00 uur

Vincent Hildebrandt

Monumentendag 2016

13.30 - 15.00 uur   **Open orgelmiddag**
De orgelgalerij staat open voor iedereen die eens zelf het prachtige orgel wil bespelen. Aanmelding vooraf is niet nodig, een diploma evenmin.

15.30   **Orgelbespeling door Vincent Hildebrandt**

Johann Bernard Bach (1676-1749)
 Aria

Max Reger (1873-1916)
 'Wie schön leuchtet der Morgenstern'
 op. 67 nr 49

Jean Langlais (1907-1991)
 Pasticcio

Joseph Guy Ropartz (1864-1955)
 Prélude funèbre

Théodore Dubois (1837-1924)
 Toccata in G

Vincent Hildebrandt (1954) behaalde in 1980 het Diploma Kerkmuziek als leerling van Adriaan Engels, Barend Schuurman en Arie Eikelboom en kreeg orgelles van Ben Fey, Jacques van Oortmerssen en Geert Bierling. Hij is sinds 1969 hoofdorganist van de Abdijkerk. In 2009 werd hij koninklijk onderscheiden voor zijn activiteiten om de Abdijkerk op de (kerk)muzikale kaart van de regio te zetten. In 2016 werd hij onderscheiden door de Franse Société Académique d'Education et d'Encouragement "Arts-Sciences-Lettres" met het Diplôme Médaille d'Argent voor zijn verdiensten voor de Franse orgelcultuur als publicist en concertorganisator. Zie o.a. www.orgue-clotilde-paris.info en www.orguesdeparis.fr

Foto : Matthijs Vermeer

Vooraankondiging

Het Wonder van Margaretha

Uniek theaterstuk

Theaterstuk 'Het Wonder van Margaretha'

Onder auspiciën van de Arie Molenkamp Stichting wordt in mei 2017 in de Abdijkerk een theaterstuk opgevoerd onder de welluidende titel 'Het Wonder van Margaretha en de Geboorte van Den Haag'. Spel, muziek en zang belichten de 13e-eeuwse Legende van Loosduinen. Het was immers het verhaal van 'Margaretha en haar 365 kinderen' uit 1276 waarmee het dorp Loosduinen Europese bekendheid kreeg als bedevaartsoord voor kinderloze vrouwen. Het muzikale theaterstuk vertelt over de wonderbaarlijke bevalling van de gravin, maar ook over de bloeiperiode van haar familie, de laatste Graven van Holland. Want evenzeer boeiend is de ware ontstaansgeschiedenis van de stad Den Haag. Het waren Margaretha's vader graaf Floris IV, haar broer graaf Willem II en 'neefje' graaf Floris V die het Binnenhof hebben gesticht. Jazeker, de geboorte van Den Haag vindt haar wortels in Loosduinen.

In het najaar van 2016 leest u op de nieuwe website 'Licht op Loosduinen' meer over het theaterstuk, de randprogrammering en de reserveringsmogelijkheden.

Vooraankondiging

Orgelconcerten bij kaarslicht

Crème de la crème

05 november 2016
Olivier Latry
 (Notre-Dame, Parijs)

12 november 2016
David Cassan
 (Parijs)

19 november 2016
Olivier Penin
 (Ste Clotilde, Parijs)

Onze serie 'Orgelconcerten bij kaarslicht' viert dit jaar zijn 40-jarig jubileum! Daarnaast is het 10 jaar geleden dat ons orgel zo succesvol werd gerestaureerd en uitgebreid door Sicco Steendam. Daarom pakken we dit jaar extra uit met een spetterende serie concerten door Franse toporganisten, waaronder de organist van de Notre-Dame, Olivier Latry, één van beste organisten ter wereld. Het komt zelden voor dat een organist van dat formaat bereid wordt gevonden op een toch relatief klein orgel als het onze te concerner, dus dit unieke concert mag u zeker niet missen! Dat geldt trouwens ook voor de andere twee organisten in deze serie: allereerst de bijzonder getalenteerde jonge Parijse organist David Cassan (prijswinnaar van het prestigieuze improvisatieconcours van Haarlem 2014) en vervolgens de organist van de Ste Clotilde te Parijs, Olivier Penin, waarvan u reeds eerder kon genieten in de Abdijkerk en die steeds meer internationale furore maakt. Reserveer de data vast in uw agenda waarop u deze 'Crème de la crème' van organisten kunt beluisteren!

Toegang €10 (passe-partout alle concerten €20), inclusief programma en een drankje na afloop – en natuurlijk kaarslicht en een tv-scherm waarop u de organisten kunt gadeslaan.

Fonds 1818

